

Šifra tekmovalca/-ke

DRŽAVNO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2024/2025

Tekmovalna skupina: Osnovna šola A (8. in 9. razred); **sklop C**

Draga tekmovalka, dragi tekmovalec!

Pred tabo je sklop C, ki se nanaša na terenski del tekmovanja iz znanja geografije. Prve tri skupine nalog so vezane na posamezne opazovalnice (1–3). Če se naloga nanaša na opazovani teren med dvema opazovalnicama, se ta šteje za nalogo pri naslednji opazovalnici. Skupina nalog 4 pa je vezana na pot med opazovalnico 3 in koncem poti. Nekatere naloge v tej skupini nalog niso neposredno povezane s samo potjo.

Najprej prilepi svojo šifro v za to predvideni prostor.

Uporabljaš lahko kemični svinčnik ali nalivno pero, kompas, geotrikotnik in barvice. Pri reševanju nalog si pomagaj z navodili za opazovanje terena in s svojimi zapiski.

Naloge rešuj tako, da odgovore v sklopu C čitljivo napišeš na predvidena mesta pri posamezni nalogi. Če se zmotiš, napačen odgovor prečrtaj in jasno zapiši novo rešitev.

Za reševanje nalog v sklopu C imaš na voljo skupno 60 minut. Število točk, ki jih lahko dosežeš v tem delu, je 30.

Želimo ti veliko uspeha.

Državna tekmovalna komisija

Šifra tekmovalca/-ke

OCENJEVALNI OBRAZEC

DRŽAVNO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2024/2025

Tekmovalna skupina: Osnovna šola A (8. in 9. razred); **sklop C**

SKLOP	SKUPINA NALOG	NALOGE	MOŽNO ŠTEVILO TOČK ZA SKUPINO NALOG	DOSEŽENO ŠTEVILO TOČK
C	1	1.-4.	5	
	2	5.-6.	4	
	3	7.-11.	9	
	4	12.-19.	12	
	SKUPNO ŠTEVILO TOČK		30	

SKLOP C

SKUPINA NALOG 1

1. Na opazovalnici 1 si stal/-a ob križišču pomembnih prometnih poti. Zapiši ime mesta v Beli Krajini, do katerega pelje cesta, če bi avto od križišča nadaljeval pot proti: *(1 točka)*

jugu: _____

vzhodu: _____

2. Zapiši tri različne storitvene dejavnosti, ki si jih opazil/-a z opazovalnice 1. *(2 točki)*

3. SZ od opazovalnice stoji cerkev sv. Štefana. Cerkev ima značilnosti t. i. tabora, ki so jih v Beli krajini pričeli graditi zaradi turških vpadov. Zapiši dve značilnosti, ki si ju opazil/-a ali pa ju vidiš na zemljevidih v Navodilih za opazovanje, s katerima lahko utemeljujemo, da je ta cerkev tabor. *(1 točka)*

Slika 1: Cerkev sv. Štefana

Vir: Google Earth. (b. d.). <https://earth.google.com>

4. Na sliki 2 je Semič iz Franciscejskega katastra iz leta 1869. Na zemljevidu s črko X označi stojišče opazovalnice 1. *(1 točka)*

Slika 2: Semič na Franciscejskem katastru

Vir: Arcanum. Habsburg Empire - Cadastral maps (XIX. century). (b. d.). <https://maps.arcanum.com/en/>

SKUPINA NALOG 2

5. Pri opazovalnici 2 si opazil stanovanjsko zgradbo, ki se razlikuje od ostalih stanovanjskih zgradb v okolici. Zapiši dve razliki med to zgradbo in zgradbami v okolici. Pri tem se lahko osredotočiš na oceno števila uporabnikov posamezne zgradbe in funkcionalno rabo prostora okoli zgradb. *(2 točki)*

Primerjava 1:

Primerjava 2:

6. Na sliki 3 je načrt za objekte na zemljišču, ki si ga videl/-a ob opazovalnici 2. Zemljišče je lokalna skupnost namenila za postavitev trampolinskega parka, ki je obkrožen z rdečo barvo.

Slika 3: Načrt športno-rekreacijskih površin v Semiču.

Vir: Kulturni center Semič. (b. d.). <https://www.kc-semic.si>

- a) Zapiši eno negativno in eno pozitivno posledico umestitve tega parka v prostor. (1 točka)

Posledica 1: _____

Posledica 2: _____

- b) Postavi se v vlogo aktivnega prebivalca Semiča in podjetju, ki je zasnovalo umestitev športno-rekreacijskih površin v prostor. Predlagaj primer ureditve, ki bi celotnemu športnemu parku (z odbojgarskima igriščema, kolesarskim poligonom) zagotovil zeleno oz. trajnostno podobo. (1 točka)

SKUPINA NALOG 3

7. Ob poti si opazil /-a zbirni center za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, kamor jih občani pripeljejo sami. Zaradi njega v kraju nimajo drugih ekoloških otokov za ločeno zbiranje posebnih vrst odpadkov (npr. za steklo, za elektronske naprave ...).

Slika 4: Zbirni center za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov

Vir: A. Polšak. 2024.

- Zapiši eno prednost takega sistema z vidika občine in eno pomanjkljivost takega sistema z vidika posameznika. Odgovor zapiši v ustrezen prostor. (2 točki)

	Z vidika posameznika (občana)	Z vidika občine
Prednost	/	
Pomanjkljivost		/

8. Na poti si opazil/-a vrtničke. Zapiši, zakaj lokacija vrtničkov ni ugodna za prebivalce Semiča. (1 točka)

9. S tremi značilnostmi, ki si jih opazil/-a na poti, utemelji, da si na kraškem površju. (2 točki)

10. Na opazovalnici 3 si ob vznožju pobočja opazil/-a vinograde, ki počasi izginjajo. Zapiši ukrepa, ki bi pripomogla k boljšemu razvoju vinogradništva in sicer en ukrep, ki bi ga morala uvesti slovenska politika na državni ravni, ter en ukrep, ki bi ga morali sprejeti na lokalni ravni. (2 točki)

Ukrep 1:

Ukrep 2:

11. Reši nalogi.

a) Kako se imenuje drevesna vrsta, ki si jo opazil/-a na opazovalnici 3? (1 točka)

b) Drevesna vrsta in podrast orlove praproti skupaj tvorita pokrajinsko posebnost Bele krajine, t. i. steljnike. Steljniki s časom izginjajo, z njimi pa tudi biotska raznovrstnost. Zapiši dejavnik, ki ogroža obstoj tovrstne posebnosti. (1 točka)

SKUPINA NALOG 4

12. Med opazovalnico 3 in izhodiščem poti si opazil/-a tudi t. i. delane vrtače (slika 5). Zapiši dve značilnosti, zaradi katerih je za poljedelstvo delana vrtača primernejša od naravne vrtače.

(2 točki)

Slika 5: Delana vrtača

Vir: A. Polšak. 2024.

13. Slika 6 prikazuje zračni posnetek Semiča nad opazovalnico 3. Na sliki označi smeri neba.

(1 točka)

Slika 6: Zračni posnetek Semiča

Avtor: J, Senegačnik. 2024.

14. V katero smer je usmerjen vhod v cerkev sv. Duha?

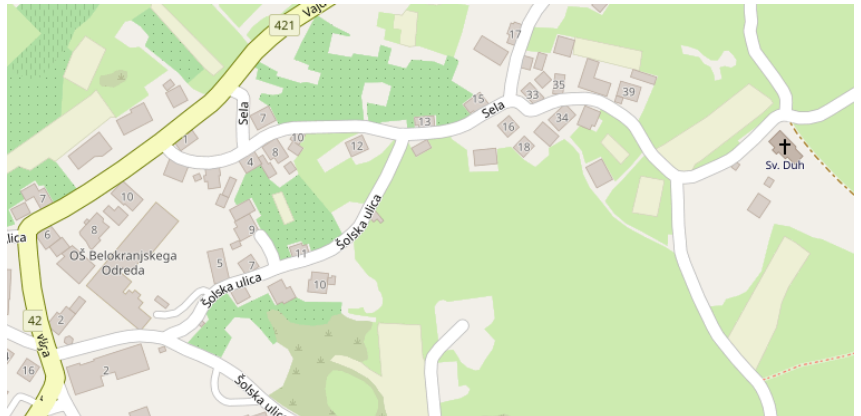
(1 točka)

15. Zapiši tri značilnosti, ki si ju opazil/-a na poti in kažeta na stapljanje naselij (Semiča z okoliškimi vasmí).

(2 točki)

16. V zemljevid na sliki 7 vriši lokaciji enojnega kozolca in toplarja. Enojni kozolec označi s črko K, topolar pa s T.

(1 točka)

Slika 7: Zemljevid

Vir: Geopedia. (b. d.). <https://www.geopedia.world>

17. Na poti do šole si opazil/-a poslopje, v katerem se odvija obrtna dejavnost ali proizvodnja. V zemljevid na sliki 8 označi z rdečo barvo to stavbo ter poimenuj to dejavnost.

(1 točka)

Slika 8: Zemljevid območja

Vir: ArcGis. (b. d.). Topografska karta Slovenije. <https://geohub.gov.si>

18. Ob poti si videl/-a starejšo hišo, ki je opuščena.

- a) Napiši dve razliki v arhitekturnem smislu, ki to hišo ločita od novejših, sodobnih gradenj. (1 točka)**

Slika 8: Hiša št. 35 v Semiču

Vir: A. Polšak. 2025.

- b) Predlagaj možnost za revitalizacijo oz. oživitev te stavbe. (1 točka)**

19. Ob spoznavanju Semiča si opazil/-a kar nekaj danosti, ki bi lahko v kraj pripeljale večje število turistov. Poleg kulturnega doma, ki ponuja prostor za različne konference ter muzeja, ki navdušuje s prikazom zgodovine Semiča in naravnih značilnosti na interaktiven način, zapiši še dve dejavnosti/ponudbi, ki bi pripomogli k večjemu turističnemu obisku Semiča. Svoji odločitvi tudi utemelji/pojasni. (2 točki)
